

Náklady a důsledky korupce

Eva Kotlánová
VŠB-TU Ostrava

Definice korupce

„.....chování, které se z důvodů dosahování soukromých (osobních, rodinných, úzce skupinových), finančních anebo statusových zisků odchyluje od formálních povinností vyplývajících z veřejné role anebo přestupuje normy proti výkonu určitého typu soukromého vlivu.“

(Nye, 1967)

Náklady a důsledky korupce

Obecné hledisko

- ***Přímé náklady***
 - souvisí přímo z korumpujícím a korumpovaným
- ***Nepřímé náklady***
 - dopadají také na nezúčastněnou veřejnost

Členění dle hlediska dopadu

- Politické
- Ekonomické
- Společenské

Politické náklady a důsledky korupce

- těžko kvantifikovatelné
- **Krátkodobé**
 - ztráta důvěry ve vládu
 - podlamování důvěry ve veřejné instituce jako takové
- **Dlouhodobé**
 - ztráta důvěry občanů v právní stát, v demokratické principy, politický systém a jeho legitimitu
 - ztráta důvěryhodnosti země ve vztahu k okolnímu světu

Ekonomické náklady a důsledky korupce

- **Neefektivní hospodaření s veřejnými prostředky** (jak na straně příjmů tak na straně výdajů)
- **Neschopnost vlády dostát svým ekonomickým závazkům**
- **Neefektivita a narušená funkce trhu** (↑nákladů díky placení úplatků, neproduktivnímu trávení času vyjednáváním na úřadech, časovým zpožděním; snížení prostředků na budoucí investice, apod.)

Ekonomické náklady a důsledky korupce

- **Nadbytečné transakční náklady**
- **Negativní vliv na celkové investice** (dokládají studie např. Maura (1995), Taziho a Davoodiho (1997,2000))
- **Negativní vliv na přímé zahraniční investice** (svoji roli zde hraje předvídatelnost korupčního prostředí)

Ekonomické náklady a důsledky korupce

- **Ovlivňuje zahraniční obchod** (velmi často je korupce importována prostřednictvím nadnárodních firem)
- **Ohrožuje poskytování zahraniční pomoci** (vhodnější je poskytovat zahraniční pomoc formou přímé materiální pomoci)
- **Negativní vliv na ekonomický růst** (dle řady studií způsobí zhoršení korupce o jeden bod na škále 0 – 10 pokles HDP na hlavu až o 2%)

Společenské důsledky korupce

- **Preferování známostí, formování elit**
- **Rozšiřování korupčního vlivu v administrativním aparátu**
- **Dopady v oblasti zdravotnictví, vzdělávání**

Děkuji za pozornost.

eva.kotlanova@vsb.cz